

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Külső-monostortutca 111. sz.

Kiadó hivatal:

Középútcza, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bétvedj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).

Pesten: Zeisler M. hirdetés felvételi irodájában (Königsasse Nr. 60.)

Nyilvántartási cikkek sora után 20 kr. előleg, beiktatás mellett a szerkesztőséghez csimzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen a lap hetenkint háromszor, u. m.

kedden, csütörtökön és szombaton délelben.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Pest, május 6. 1868.

(D.) A horvát országgyűlés küldöttsége már pár hét óta a fővárosban van, s velők szinte egyszerre érkezett báró Rauch, báni helytartó, kit horvátjaink Deák Ferenczök gyanánt tisztelnek, ugy magas talentuma, mint szabadelvűsége s tiszta hazafisága folytán.

A küldöttség tagjai általában barátjai a Magyarországi uniónak, s magokat a horvát utóbbi országgyűlésen nagy többségbe téve, valószínű, hogy hazájok alkotmányos sorsát új szövetségünk által biztosítani képesek lesznek.

A magyar s horvát deputatio küldöttjei már párszor találkoztak együtt közös gyűlésen, s ugy szintén a gr. Andrássy által adott fényes estélyen, s ebédén, mely alkalmak alatt mindinkább kezdtünk összebarátkozni.

A küldöttség nagy része igen szépen beszéli a magyar nyelvet, míg egy része a németet használja mint közvetítőt.

Az unio pontozatait a horvátok már föl-tették s a napokban fogják a magyarok discussioja alá bocsátani. Őket azon belátó meggyőződés vezeti, miképp Horvátország sokkal csekélyebb, hogysem ily nagy állam-conglomeratumok közt magára fennállhasson, vagy szemben Ausztriával is országos függetlenségét megvédehesse, míg az alkotmányos életben kitűnő Magyarország a Deák által vezérlet higgadt politika alapján, vonszerőkkel kérédek, s biztosítékot nyújt a korona alatt élő népek fölvirágoztatására nézve.

Nem hiányzik tehát a bizalom s jó indulat, s így remélhetni, hogy a 20 éves viszály ez egy dicső multat bíró népek között el fog végleg enyészni.

Két kérdés áll előttünk, mely a képviselők s pártok figyelmét élelkebben elfoglalja, u. m. a budget és a honvédelem kérdése, mindkettő mélyen vág be a nemzet életébe, mert hisz mi lehet mindenkire közvetlenebbül kiható, mint a pénz- és véradó?

A budget nem valami új genialis alkotás, azt hiszem, hogy azt senki sem is várt, mert egy adórendszert kidolgozni nem néhány hó s nem is egy év műve. Így a költségvetés is csaknem kizárólag az adózás status quojára szorítkozik, s mintán a kiadási kötelezettség épp akkora, mint ezen fennálló adó, ez átmenti évben valamely gyökeres reformot várni sem lehetett.

Merülnek ugyan fel nézetek, melyek a progressiv természetű osztályadó által a földadón lehető könnyítést indítványoznak, s így több adóval terhelvén a nagyobb vagyont, a kisebb vagyont segitnék, s hallottunk ez érdemben ép eszméket is pengetve, melyek érvényesítésével a föld- és jövedelemadó 20 százaléknival lehetne szállítani; nehezen hiszszük azonban, hogy most csaknem év közepén a már folyamatban levő adórendszeren ily gyökeres reformot tenni lehetne, s

igen valószínű, hogy a status quo fog fennmaradni, a mely terhes ugyan, de más államokhoz hasonlítva túlvitnek és megbírhatalannak nem mondható, azon esetre, ha szerencsés termést ad megint a Gondviselés.

Ellenzéki körökben azonban azon eszmetorog, hogy az adó, illetőleg költségvetés tárgyalását halasztsák el egész addig, míg a honvédelmi rendszer a ház elé terjesztetik, s e célból készek a miniszteriumnak adott indennitit még huzamosb ideig meghosszabbítani.

Más részről azonban a budget-megszavazás jogát, melyet a nemzet háromszáz év óta most gyakorol legelőbb, nem tartják kisebb fontosságúnak a hadsereg szervezése s ujonczállítás jogánál, s így e jog gyakorlata lépi annyival inkább óhajtanák, mert a hadilét megváltoztatása jogának biztosítása nem a budgetben, hanem az ujonczmegszavazás jogában fekszik, s mintán az idén ujoncz nincs megszavazva, a kormány önkint üze van ezáltal arra, hogy a honvédelmi rendszer kidolgozását siettesse.

De e részben a magyar kormány sürgetésre sem szorul, mely épp oly buzgó hazafiakból állván, mint bármely más tagjai, folytonos erélylyel és munkássággal küzd és törekszik arra, hogy egy helyes honvédelmi rendszer megalapítása által kifejtvén a nemzet és birodalom erejét, ugy hazánk határait, mint a trón biztonságát minden ellenséges támadások ellen megszilárdítsa.

Hosszas tanácskozás s nagy küzdelmek folytak ez ügyben az utóbbi napokban Budán, király ő Felsége személyesen vezetvén ez épp oly kényes mint fontos tanácskozmányokat. A katonai uralom legbajosabbban vehetetik ki a megszokott rendszerekből, s legscrupulosusabb szokott lenni az alkotmányos és sarkalatos reformok irányában, s képviselhetni így, hogy e kérdés erős és nagy küzdelmébe kerül gróf Andrássynak, kinek, hír szerint, többször nagy erélylyel s nagy elhatározásokkal kelle nyilatkoznia; de a királyi Fölség ezse és szíve nemzetünk alkotmány ügyének alaposan meg van nyerve, nincs azon bizalmatlanság a nemzet és király közt, a mi 1849-ben sorsunkat oly válságossá, s szép vívmányainkat oly precariusokká tette vala; és a többség túl nem feszíti most követeléseit, bölcsen számolt a nemzet erejével, s ez idők szerint követelhető igényeivel, s így lehet remélni, hogy e kérdésben is üdvös megállapodások jönnek létre.

Mi erélyiekül örvendhetünk annak is, hogy az új pórendtartást végre valahára a törvénykezési bizottmány átdolgozta, s valószínűleg ma fogja azt az igazságügyminiszter a ház asztalára terjesztetni. Mi erre elejétől fogva nagy fontosságot fektetünk, mert ezen veszi kezdetét az osztrák igazságszolgáltatás örvényeiből kibontakozásunk, ez szünteti meg törvényszékeink jogtalan állását, ideiglenességét, ennek elfogadása után fog M.-Vásárhelyre egy, a kor igényeinek

megfelelő erős királyi tábla berendeztetni s valószínűleg ez vet véget a főtörvényszék ideiglenességének is.

Csak vehetne időt az országgyűlés, hogy a nagy államkérdések mellett ezen reánk nézve oly kiválólag fontos kérdést is elláthassa? De hogy az mikorra sikerülhet, azt meghatározni nem lehet, mert a költségvetés kérdésebe, ha erős küzdelem fog támadni, az, meg lehet, hónapokat vesz igénybe, maga a perrendtartás pedig szintén oly terjedelmes dolgozat, hogy ha a ház nem fogja azt en block elfogadni, talán ezen képviselői periodus alatt sem eshetünk át azon.

Bizonnyal miután e munkán az ország juris peritusai oly huzamosan dolgoztak s az oly lelkiismeretes kritikán ment át, alig tehetne a ház okosabban, mint ha azt legelőbb az általános rész tüzetes tárgyalása után egyebekben en blocke elfogadná.

Gróf Mikó ő excelsia a pécsi vasút megnyitására személyesen jelenvén meg e hó 4-kén, rendkívül fényes és lelkes ovatiók tárgya volt, éji zenék, díszlakoma, tánczestély által fejezte ki az örvendező népség bizalmát azon kormány iránt, mely a közlekedés terén is oly óriás mérvű vállalkozásokat volt képes oly rövid idő alatt megindítani.

Lapszemle.

A „Gazetta Trans.” e czim alatt: „A románok többé sem a magok, sem a szászok általi képviseltetéssel meg nem elégszenek” következőleg ír:

„A románok politikai érettségének legerősebb bizonyítéka azon szilárd elhatározás, hogy szavazataikat idegen nemzetiségűnek soha sem adják, ha mindjárt csillag lenne is annak a homlokán. Ez elvet követték a közelmúltban, s követni fogják mindvégig a románok, egyes megvesztegethetők, vagy tudatlanok kivételével: ne higgye tehát senki, hogy a román nemzet képviselők tartaná magát a pesti országgyűlésen; nem, és ebben rejlik a románok tiltakozása az ott létrejött s jövő határozatokkal szemben. A románok tartják magokat fogytig az 1863/4-ben hozott törvényekhez, s ki meri állítani, hogy e törvények nem léteznek. Állanak ezek és lenni fognak, míg csak e honban román nemzet él, s azok megsemmisítéséhez beleegyezésével nem járul. A románok tiltakoznak s tiltakozni fognak mind az ellen, mi e törvényekkel ellenkező szellemben hozatik létre stb.”

A „Kronst. Ztg.” a „Gazetta”-nak e fictiókra épített felhevülésre igen helyesen jegyzi meg az alábbiakat:

„Ismét és ismét ugyanazon törekvés: állam lenni az államban, külön nemzet maradni a nemzetben. — Észrevehették volna pedig a románok, hogy az 1863-ki törvényeket a koronás király érvényteleneknek nyilvánította, tudhatnák, s igen jól tudják is, hogy az 1863/4-ki országgyűlés jött össze a lehető legtvénytelenebb alapon, a legvas-tagabb octroy következtében. Azon állítás pedig, mintha a románok a pesti országgyűlésen nem volnának képviselve, merő fictio, mert eltekintve, hogy

Hazánk átalakulás alatt állván, az önismert legfontosabb feladataink közé tartozik; azért most inkább, mint valaha, szükséges a hasonló irodalmi vállalatok lehetővé tétele, mintán a nevezett cél ezek által jelentékenyen előmozdittatik.

Rajtuk áll, hogy a Székelyföldet ismertető jelen munka létesüljön, s illustrációja a műgényeknek megfelelő díszszel állíthatassék ki.

E célból legyen szabad tisztelettel felkérnünk (minden hazafit és honleányt)

hogy előfizetés, illetőleg megrendelés és gyűjtés által ezen vállalat segélyezéséhez járulni méltóztassék.

A befizetés az aláírással egykorulag történik. Aláírhatni egy 6 kötetes példányra borítékba fűtve 12 o. é. frttal, pompás díszkötésben 18 o. é. forinttal.

Az előfizetési pénzek mielőbbi beiktatása kéri a szerzőhöz, Pest váci utca 9-ik szám 1. sz. emelet.

Mihelyt 200 előfizető jelentkezik, a mű azon-
nal sajtó alá fog adatni. A mint az egyes kötetek megjelennek, pontosan és bérmentesen szétküldöztetnek.

Pest, 1868. april 23 kán.

Gr. Mikó Imre m. k. Klapka György m. k.
Id. gr. Teleki D. m. k. Gr. Mikes János m. k.
Thury Gergely m. k. Pap Lajos m. k.

több román képviselő van ott jelen, ez országgyűlésre egy képviselő sem választatott, mint magyar, román, vagy szász, hanem választatott egy, mint állampolgár, mint egy közhaza fia, mint egy egyenlő törvények alatt álló politikai nemzet tagja.

Azon összeesküvéssel pedig, hogy mindig [kizárólag román] szavaznak, nem igen van mit dicsőíteni, s ez eljárás minden tekintetben csak hátrányos, csak káros lehet. Ezzel csak rosz vért okoznak, s azt érhetik el, hogy a szerint tesznek majd a más nemzetiségűek is, s ezzel aligha nem a románok húznák a rövidebbet. Az elnyomott minoritást sincs okuk annyit hánytorgatni; mert egy rendezett államban más forma rendszert életbe léptetni annyit tennie, mint a rendezett államot rendezetlenné változtatni át.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése május 6-án.

A jegyzőkönyv felolvasása után Bónis Sámuel előterjeszté a jogi bizottság jelentését a törvénykezési rendtartás ügyében. Nyáry Pál indítványára e jelentés az osztályokhoz azon utasítással tétetik át, hogy tekintetbe véve a tárgy fontosságát, mely sür-gős elintéztést vár, azt mielőbb tárgyalás alá vegye.

Rannicher Jakab Segesvár városa nevében nyújtott be egy kérvényt, mint sérelmes panaszt a comesváltoztatás ellen.

Fabricius szemben e kérvénnyel szintén Segesvár polgársága nevében, és pedig a többség nevében nyújt be egy kérvényt, melyben helyesli a kormány eljárását és attól további erőlyes intézkedéseket vár.

Ezek után a főrendiház jegyzője lépett be, áthozván a főrendiház jegyzőkönyvét a magyar pénzveretés tárgyában.

B. Simonyi Lajos a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézett egy interpellatiót, mely így hangzik:

Interpellatio. Szándékozik-e a kormány az 1848. XX. t.-cz. 3. szakasza folytán az illető hitfelekezeteket meghallgatván, az egyházak és iskolák állam részéről segélyezése tárgyában kimerítő törvényjavaslatot előterjesztetni? Simonyi Lajos b. m. k.

Eötvös a tárgy fontossága miatt későbbre halasztja válaszát; de kinyilatkoztatja jelenleg is, hogy ő legfontosabbnak tartja a népnevelést, mint a mely alapját képezi a nemzet jövőjének.

Napirenden volt a görög keleti vallásnak ügyében előterjesztett törvényjavaslat tárgyalása.

Pótlólag e törvényjavaslathoz a vallás- és közoktatásügyi miniszter még egy módosítványt esatolt; és e módosítványra vonatkozólag Nyáry Pál azt indítványozta, hogy mielőtt tárgyalás alá vétetnék, utasítsassék az osztályokhoz, mert e figyelmet méltán megérdemli a tárgy fontossága, mely sokakat érdekel.

Ez indítvány felett hosszas vita folyt ki, nem annyira annak lényege, mint szavazás alá szerkesztése miatt, — s végül is elvetetett.

Csak e hosszas vita után lehetett áttérni a törvényjavaslat általánosságban való tárgyalására.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter hosszabb beszédben indokolta a törvényjavaslatot.

Midőn ezen felhívást egész terjedelmében közöljük, nem mulaszthatjuk el a legmelegebben ajánlani azt olvasóink becses figyelmébe.

A honisme barátai régóta ismerik e munka becsét, s mind azon körökben, a hol annak szüve-gét s az ahoz szolgáló fényképeket és rajzokat bizalmi uton megismerhetni alkalom nyílt, már jó ideje nyilvánvón azon óhajás: vajha szerző ezen munkája mielőbb sajtó alá kerülhetne, s mint érdekes és közhasznú olvasmány szélesebb körökben foroghatna közléken.

Hat évi utazás, nyomozás, rajzolás, fényképezés, levéltárkutatás, történelmi oknyomozás, népmo-da-gyűjtés, helyszíneni szemle és méregetés, havasok és völgyek, barlangok és szorosok fírad-ságos bebarangolása, szóval: a leggondosabb és legkitartóbb adatgyűjtés eredménye e munka, s mi annak érdekességét és becsét különösen emeli, az a, hogy kimerítő ismertetését tartalmazza a magyar királyság egy oly érdekes részének, minő a szé-kelyföld, mely történelmi, régészeti, statistikai, tájrajzi, népisme-i tekintetben egyiránt vonzó és tanul-ságos vizsgálat tárgyánul szolgál.

Hogy minő fíradtságba, mennyi áldozat s ki-tartásba került e munka, azt csak a szerző maga s e sorok írója tudhatja, ki nemcsak annak volt tanuja, hogy Orbán Balázs mily gondal s odaadással írta e munkát, hanem részben osztályrészese is volt azon fáradságoknak, mikbe a feladatnak már magában utazási oldala került.

TÁRCSA.

Felszólítás

„A székelyföld”

czimű irodalmi mű érdekében.

B. Orbán Balázs, ki „Utazás Keleten” czimű terjedelmes irodalmi művével már évek előtt közölsimérest vívott ki, jelenleg nagy érdekű munkát végzett be, melyet szakemberek dicsőretil méltányolnak.

E mű „A székelyföld” czim alatt a magyar királyság ezen classicus földjének történelmi, régészeti, népisme-i és természetrajzi kimerítő leírását foglalja magában, mely az író hat évi tanulmányozásának, s a helyszínen való kutatásainak eredménye.

Váramok, nagyrészt ismeretlenek, melyekről a történelem sem emlékszik, s melyeknek alaprajzok által felvilágosított leírását szerző hozza köz-
tudomásra, városok s régészeti emlékek mintegy 200 fénykép után előállított képből fognak a mintegy 100 nyomott ivnyi szövegre terjedő munka értékét emelni.

Ily mű előállítására, fájdalom, vállalkozó ki-adóink még ma nincsenek, maga a szerző pedig — ki e vállalatért éveit áldozta — tudományos iro-

dalmunk mostani pangásában önjerejére hagyatva, hasznos fáradoalmainak célját nem érhetné.

Ideje azonban, hogy a társulati szellem, mely az anyagi téren hazánkban is mindinkább ébredsz, a nemzeti művelődés követelményeinek, s egyesek ezt előmozdító törekvéseinek is segélyére siessen.

Mintegy 3,000 forintnyi összeg volna szükséges arra, hogy a „Székelyföld” czimű érdekes munka írójá képesítve legyen műve közrejtuttatásában.

Ez összeg pedig egyesek nagyobb áldozatai nélkül akként lenne előállítható, ha 250 oly részvényes, illetőleg előfizető találkoznék, kik a 6 kötetnyi munkának 12 forintra menő előfizetési díját előlegesen letennék.

Tisztelt hazánkiai ezen előfizetés által tudománys irodalmunkat érdekes s hízagpótló munkával fogják gyarapítani, melynek horderejét nem kevésbé fokozza az, hogy oly néptörzs történelméről s viszonyairól szól, mely barczias dicső multja által, a magyar királyság történelmének és időkől óta egyik legkittünőbb tényezője volt.

A munka hat kötetből áll, melyekből öt az öt székely székét, a hatodik a nagyszámú székely telepek által lakott Barczaságot tárgyalja; mindenik kötet önálló egészet képezend, s mindenikhez 30—40 kép lesz csatolva, melyek a székelyföldi nevezetesebb városokat, történelmi vagy műrégészeti tekintetben érdekesebb pontokat, váramokat, azok alaprajzait, feliratokat, népréseleteket stb. ábrázolják.

A miniszter után Branovatzky szolt, kusznetet nyilvanitva a kormány irant, hogy ily közelben érdeklő tárgyan is, daczara, hogy még sok egyéb fontos vár elintezést, gondoskodott. Elfogadja általánosságban, de vannak egyes nem szabatos kiteleek, melyeket, hogy zavar ne származzék általok, módosítani kell; észrevételeit ezekre a részletes tárgyalásnál teendi meg.

Trifunáz Pál a központi-bizottság némely módosításai ellen emelt szót, s hosszas történelmi vázlatban eseteli e ráczok behívását I. Lipót korában, s az azután fejlett viszonyokat; helyesli a kormány eljárását a törvényjavaslat szerkesztésében, de aggodalmi vannak a közp. biz. módosításai iránt.

Stratimirovics egy hosszú beszédet olvasott fel, környezete a jobboldalon többször megéljenzte érte.

Utána Nikolits szolt, röviden, beszédét általános helyeslés követte.

Dimitrievics szüneten ürvend a törvényjavaslatnak, mert végül szentesítve látja benne a jogot, melyet századokon át — daczara újabb és újabb ígéretek- és privilegiumoknak — folyton lábbal tapodtak.

Babes hasonlólag kusznetet szavaz a kormány ezen intézkedésének, a mennyiben biztosítja és kielégíti a méltányos igényeket.

Több szoló nem levén följegyezve, a törvényjavaslat általánosságban részletes vita alapjául egyhangulag elfogadatot.

A részletes tárgyalásnál heves vita fejlett ki a törvény czime felett. A törvény ugyanis a „görög keleti vallásokról“ szolt; de e czimet illetőleg már a központi-bizottság megjegyezte azt, hogy e czim épp úgy nem felel meg a tárgy- és helyzetnek, mint az eddig s legutóbb az 1848. 20. törvény által használt „görög-nem-egyesült“ nevezet nem felelt meg a viszonyoknak. Több nemzetiségi képviselő (név szerint: Branovatzky István, Csernovics Péter, Dimitrievics Milos, dr. Miletics Svetozár, Nicolics Sándor, Stojackovics Sándor, Trifunáz Pál) a „görög keleti“ helyett „keleti orthodox“ elnevezést ajánlott.

Branovatzky indokolta ez elnevezés helyességét. Ellenkezte Nyáry Pál, — mert ugymond a szabadelvűséggel s a mai kor fogalmaival nem fér többé össze ily tulajdonok kizárólagosítása, csak egynek az orthodoxiát — másoknak a heterodoxiát vindicálni.

Az igazhivőséget nem lehet decretálni s törvényhozással éppen nem. A nemzetiségi képviselők e kérdésben megszakadtak, — az oláhoknak nem tetszett az orthodox nevezet, míg a szerb ajku képviselők a mellett szállnak síkra.

Volt még egy közvetítő indítvány, hogy egyszerűen a „keleti vallásnak“ nevezet használtassék, míg szavazás alá bocsátván a kérdés, az eredeti szerkezet fogadtatott el.

A részletes tárgyalás folytatása, az idő előhaladottsága miatt, a holnapi ülésre halasztatott.

A képviselőház ülése május 7-kén.

Elnök: Szentiványi Károly; jegyzők: Radich Ákos, Dimitrievics Milos.

Az elnöki előterjesztések között legnevezetesebb Ráth Károly, a királyi ügyek igazgatója és a sz. korona ügyvédének két rendbeli levele, melyekben engedélyt kér a háztól, hogy Román Sándor országgyűlési képviselőt sajtóvétség miatt perbe foghassa.

A közzétett átiratai az e czélra alakult 10-es bizottságnak fognak átadatni.

Napirenden volt a részletes tárgyalás folytatása a görög keleti vallásukra vonatkozó törvényjavaslat felett.

E törvényjavaslat 1-ső §-ához Branovatzky a következő szerkezetet indítványozta:

„Az 1864—65-dik évben Karloviczon tartott

Vonatattva egy ellenállhatlan vágytól közvetlen s részletesen ismerkedni meg a classicus földdel, mely e sorok írójának is eredeti szülőföldre, s melyhez, mint „ösi fészék“hez mindig kegyelet csatolt: egy szép nyári napon, 1862-ben, együtt indulánk meg bebarangolni ama területet, s késő ősziig élvezők a nemes örömtől, mit ama vonzó kisvilágban az ismeretes székelv vendégzeretet, a magasabb társadalmi és népélet, a nagyserű vad regényes havasok, fenyvesek és szorosok bebarangolása stb. oly gazdagon nyújtott. Ekkor látók, hogy mennyi erkölcsi és anyagi kincs, mennyi szép és nagygnak bona e pont a magyar királyság területén. Ekkor látók, mily nagy hiány az honisménkben, hogy maig sincs a világgal érdem szerint, kimerítőleg ismertette. Ekkor látók, hogy a magyar culturhistoria ezen legfényesebb pontját a világ előtt kellően feltüntetni, valóságos hazafiai feladat. Ekkor született az eszme: kimerítő leírását adni a székelv földnek.

Az eszmét e munkához természetesen sugallá a dús tapasztalatok forrása, mely ottan felnyit, s az „Utazás Keleten“ című jeles munka írója, Orbán Balázs, nemes szenvedélyvel ragadá meg azt; ő azon percztől fogva, midőn constátálva állott előtte az, hogy itt nemcsak kéjgaztást tenni, hanem ezen utazás s tapasztalatának gondos leírásával a hazának szolgálatot tenni lehet, minden idejét annak valóítására szentelék; ő újból és újból átutazta a tájakat, hol az első megtekintésre már

szerb nemzeti congressus, a mennyiben az az 1747—48. 20. t.-cz. 2-ik §-ától eltérőleg egybehivatott, törvényesnek elismertetik.“

Bónis Sámuel a görög keleti vallásukat cédjük elérésében, tehetsége szerint, kívánja elősegíteni, de addig nem mehet, hogy a törvényesség elveivel összekötözésbe jöjjen. (Helyeslés.) A czél el van érve azáltal, ha a karloviczi congressus határozatai utólagosan törvényesítettnek. A módosításban az van kifejezve, hogy a mennyiben a karloviczi congressus a 48-ki törvény rendelkezésének mellőzésével jött létre — elismertetik törvényesnek; ez annyit tesz, hogy törvényesnek azért ismertetik el, mert ezen törvényekkel ellenkezőleg jött létre. Ezt a magyar törvényhozás ki nem mondhatja, — nem hozhat a 48-ki törvényekkel ellenkező határozatot, nem ignorálhatja azokat s nem tagadhatja meg e törvénynek jogosultságát.

Berzenczey László ex principio nem pártolhatja azt, hogy ezen elnevezés: „szerb nemzeti congressus“, a törvényben megemlíttessék, mert ugy is eléggé saturálva vagyunk congressusokkal stb.

Elnök szavazás alá bocsátván a kérdést, a szerb ajku képviselők kivetelével, a ház valamennyi tagja a szerkezet megtartása mellett állt fel, s így Branovatzky módosítványa elesett.

Következett a törvényjavaslat többi pontja, mindenik felett élénk vita folyt. Többen szoltak a tárghyhoz, s végül: a közp. biz. előadója, Kaeskovics Ignác, tartotta zárbeszédét. Körvonalozta a különbséget a módosítvány és a közp. bizottság által ajánlott szerkezet között; a módosítvány a 48-ki törvényekre hivatkozást egészen mellőzni kívánja, s mintegy oda irányul, hogy az 1848. 20. t.-cz. 8. §-a eltöröltsessék, mit mi, kik ama törvényekben a polgári- és vallás-szabadságnak, az egyenjoguságnak második arany bulláját tiszteljük, helyben nem hagyhatunk.

Elnök szavazás alá akarja bocsátani e pont felett a kérdést, midőn Miletics arra hivatkozik, hogy a ház nem határozatképes.

A jegyzők tehát a számláláshoz láttak. S a hosszu ülés, a sok beszéd csakugyan annyira elfogyasztá a képviselőket, hogy 404 képviselő közül csak 196, tehát nem határozatképes szám vala jelen.

I. Táblabíró, királyi-táblai és főkörmányszéki irnok.

(Folytatás.)

Nem futotta el figyelmemet a mult évekből egy orationak azon ki is jelentett czélzata, hogy az ugy is nem vagyons közép osztály inkább az ipar terére lépjen tanulmányaival, s a hivatali tért, az oly függetlennek állított nagy birtoknak foglalkozásul hagyják. Részben én is pártolom ez elvet, csak azt jegyzem meg, hogy Washington egy egyszerű napszámos volt, Napoleon egy egyszerű corsicai kurta nemes ember fia, valamint Hunyadi János és Deák Ferencz s mások akárhányan hazánkban is egyszerű hét szilvafás nemes emberekből lettek haza-mentők, — hanem nálunk mégis igaz, hogy a tudomány s erre épített bátorság akárhány-szor külső világi, vagyon- és pénz birástól tétetik függővé és igen sokszor a születések grádusai többszörződése alapit boldogságot, ha csak a 13-dik század papája IV. Kelemen, Béla királyunkhoz irtt emlékeztetés levele végszávaire nem utalok e szókban: „quis quiesumus, honor est tibi excellentiae tante regem, adversus pauperem dicicare... contra virum suplicem potentiam tuam ostendere?... Quod obijcis, dato per omnia, quod sit verum inputare non potes, quum se ipsum non fecerit, sed a domino factus fuerit; nec parentes eligere tibi proceres potuit; nec peccavit, si illos habuit, quos dominus ei dedit.“ — ki kell hogy mondjam azt, hogy a vagyonsodás és tökélesbülés érdekében tekintetből igenis szükséges, hogy a középosztály általánosan

nemes ingert nyújtott a sok természeti kincs, s történelmi pont; láttuk őt, a szenvedélyes utazót, most történelmi, majd archeologiai szakismeretek, majd meg a fényképezet tanulmányára adni magát, s ily komoly előkészületek után újból meg újból kiszállani ama tájakra, s bámulatos kitartással és gondallal egészíteni ki nagy munkájához évről évre felszaporított sokoldalú adatainak gazdag gyűjteményét. Ő hat éven át minden idejét, s minden szellemi és anyagi segélyforrásait a székelv föld leírására szentelék.

Más államokban egy ily munka kiadását talán maga az állam, vagy gazdag segélyforrásokkal rendelkező tudományos társulatok sietnének előmozdítani, s a mennyiben e munka nem csak ethnographiai, hanem egyszersmind a székelv székek monographiáját is magában foglalja, talán magunknak az illető törvényhatóságoknak is járulniok kell vala e czél előmozdítására.

Azonban örömmel látjuk, hogy végre e munka megjelenése érdekében nemcsak az összes sajtó méltó rokonszenvenvel hallatja szavát, hanem, a mint az előrebocsátott felhívásból látható, igen tiszteletreméltó férfiak állottak élire ez ügynek, s mi nem kételkedhetünk azon, hogy midőn egy gróf Mikó Imre, Klapka György stb. intézik felhívásukat a közönséghez, e felhívás nemcsak a legközelebről érdeklő székelv földön és Erdélyben, hanem a Királyhágon túl is megszerzendő a valóban meg-

a mindennapi ipar terére lépjen, s ezekre alkalmassá tételére szükséges tulajdonok elsajátításával, a képesebbek összekötözés azon tudományok elsajátítását is, melyek nemzetünket egy évezreden keresztül, e geographiai fekvésben is fenntartották s az idegen elemek általi elnyeléstől megóvták, hanem miután ott állanak ezerei a nemességnek, a honoratióroknak és más intelligenseknek, a kik ugy 1848 előtt, mint azután is, főképpen a honi törvény és azzal összekötött tudományokra képesítették magokat és azokat tették nagy részben sajátjukká, s miután az agg s még ezelőtti férfui korban már igen bajos, sőt szinte lehetetlen az ipart és kereskedést föltételező törvényeket, szabályokat és kezeleti készségeket megtanulni és sajátjává tenni, a melyek nélkül az iparvállalat is koldusbotra jutató szer, — az állam és kormány s azok alapját tevő megyék és testületek kötelessége minden áron gondoskodni, hogy a fennebbi intelligens elemek, a haza, a közjó s magok az érdekeltek érdekében is cselekvényosan felhasználassanak, erejük ismeretük és tudományok egy közczél felé irányoztassék.

A fennebb érdeklő intelligens, a nemzetek minden rétegeiből mostan, ugy mondva, foglalkozás és szinte egy közczélra törekedés eszméje nélkül hagyott férfiak, a fennebbiekben általánosan érdeklő elveknél fogva is ugy a közjó, valamint saját érdekeikben is egyesítve és időnként segítve voltak, ugy műveltségi előhaladások, valamint mindennapi nélkülözhetetlen szükségük fedezésében azáltal, hogy:

a) a mint Szent István II-dik könyve 50-dik fejezete, Szent László III-dik könyve 22. 23. 25. 26. fejezete, Kálmán király I-ső könyve 28. 29. 30. fejezete és Alberik gyűjteményében látható 37. törvényezik, IV. Béla 1267-beli Szent István törvényeit megerősítő oklevele 5. §-a, III-dik András 1298-beli törvénye 13-dik §-a, I-ső Lajos újabban alkotott törvényezik 23-dik osztálya, Zsigmond király 6-dik rendelete 8-dik czikke, Corvin Mátyás 6-dik rendelete 3. 4. 5. 6. és 7-dik czikkei, ugy ezen rendelete 73-dik czikke és szabályai szerint, már a H. t. k. kijövetele és kiadása előtt a nemes ember, vagy mint ilyen, vagy mint perest-oldd, vagy mint palatinus s más főbb hivatalnok küldöttje, hol a királylyal, hol más hivatalnokaival együtt, vagy azoktól egészen külön és magára is előbb ketten, későbbre négyen s a Mátyás korában 8-an és 12-en is az igazságszolgáltatásban, végrehajtásokban s egyáltalában mindnyájan az egész országot illető közigazgatási ügyekben résztvettek és befolytak, s ezáltal nemcsak*vagyonai állásukon volt segítve, hanem a köz- és magán hazai ügyekhez mindenkinek vonatása által, lelki és erkölcsi műveltségök s egy czélra való törekedések elősegítették, eszközöltették és szellemi törekedések egy közös, mindenki által szentnek tartott czélra, a pártkülönbség nélküli egyetértésre irányoztatott.

A H. t. k. összeszedése után annak I. része 14. cz. II. r. 18. 19. 20. 21. és 22-dik cimeit, ugy az Appr. Const. IV. része 5. cime 2. 3-dik czikke, valamint az, mint a Compl. Const. IV. része 5. cime 2-ik 3-dik czikke, valamint az 1791-beli 12. 33. 96. és 97-dik t.-czikkek, ugy az ezeket a döntő szótatolásra nézve módosító 1846/7. 17-dik törv. czikk szerint minden megyékben a táblabírák, megyei ülnökök — jurati assessores, — 1847-beli most érintett czikkig, minden ügyek tárgyalásánál döntő szavazattal, azután pedig tanácskozási szavazattal, azután pedig csak az illető törvényes elnök által pótlólag kinevezettek, a többiek pedig tanácskozási szavazattal bírtak, két táblabíró intéseket és tanuvallatásokat, székelv földön egy táblabíró intéseket s egy egyszerű nemes ember társaságában tanuvallatásokat létesíthetett, — egy táblabíró, egy káptalan, vagy conventbeli személy társaságában intést, igtatást, határjárást, bírói szemlét, mindennemű bírói végrehajtásokat és tanuvallatásokat hajthat végre, s ha hitökkel s a törvény-

érdemelt bizalmat és támogatást az érdekes vállalat részére.

Ki az, ki, a sors kegyéből előnyösebb helyzetnek örvendő, örömet nem sietne a szerényen előirányzott 250 részvényből egy-kettőt aláírni? Részünkről számítunk arra, hogy e pár száz részvény többszörösen is fedeztetni fog, s bizonyára a materialismus mai napjaiban forgalomba jött mindenféle üzleti részvények közé tárcánkba egy-egy ily részvényt is tenni be nemes ambitio lesz, s szerkesztőségünk örömet ajánlunk közvetítőül, meg levén győződve, hogy oly ügyet támogat, melyet lelkesen felkarolni hazafiai kötelesség.

Tekintve azt, hogy e munkához 200 kép állittatik ki, s a szövég mintegy 100 nyomott ívet teend, az árt 12 forintokban oly jutányosan látjuk számítva, a mint ez csak Francia- vagy Németországban lenne számítható, a hol ezer meg ezer előfizető sietne egy ily munkát megrendelni, s a szerző bizonyára gazdag jutalmat arathatna anyagiilag is, ha nem lenne inkább hazafi, mint irodalmi üzér, s azon számos külföldi nyelvek valamelyikén adná ki előbb, melyek hatalmában vannak. De a kecsesgató jutalom ingere nem csábítja azt, ki a nemzeti irodalom becsületét szívén hordja, s tartozunk Orbán Balásznak azon elismeréssel, hogy a székelv föld ismertetése ügyének többet áldozott és áldoz, mintsem azt halásan s öszinte becsülés-nyilvanítás mellett visszafizetni ne tartoz-

nyel ellenkezőleg járnak el megbízatásukban; II. Ulászló I. V. 43. czikk 7. §. szerint vagyonok elvesztésével büntettetnek.

b) A jurati notarii, két cancelláriakon levő hites deákok, hites irnokok, cancellarista diákok és cancellistae, mind egyet jelentő nomenclatio; fennebb a táblabírákra elősorolt törvényekben s névszerint a H. t. k. 2-dik része 19. cz. 4-dik §-ban az Appr. 4-dik 10. és 14-dik s a Comp. Const. 4-dik része 5-dik cime 2-dik czikkében, az 1791-beli 33-dik t.-czikk s az 1777-beli kir. táblai utasítás 246. §-tól 254. §-ig berekesztőleg, a nemzetnek egy fél ezredévet meghaladólag nagy küzdelmek között hozott, sok utánajárással megisztáztott és óvott törvényein, s természetétvé vált nékie ugy, mint egészen, valamint egyeseknek csak jót hozott s okozott törvényeken és törvényes szokásokon alapszik, — ezen fiatal ugy a nemesekből, mint nemtelenekekből alakított osztály, királyi táblai elnöki, vagy ítélőmesteri, a főkörmányszéki irnokok pedig főkörmányszéki tartományi cancellár, vagy főkörmányszéki titkoknok kibocsátása mellett, tanuvallatásokat, végrehajtásokat, idézéseket és bizonyításokat vihettek véghez, ha nem félnek is. Perbevételeket eszközölhettek, s a királyi táblai ülésekben itélethozási discussiók alatt megjelenhettek, az elnöki és ítélőmesteri igtatók elnöklése alatt külön irnokai székek volt, rendes jegyzők, közfelperes és jegyzőkönyvittele mellett, s azonkívül az illető igtatók naponta a honi törvénytudományból és gyakorlati jogból, rendes tanításokat s kihirdetéseket tartottak, valamint a táblabíró II-dik Ulászló fennebb idézett törvénye szerint igen keményen elmulasztásaiért megbüntettetett, — ugy ezek a táblai utasítás 250. §-a szerint szabálytalan eljárások esetében állásuktól elmozdítottak, s azonkívül, a körülmények szerint, a hazai törvények értelmében megbüntettetettek.

Egy keresztül-pillantásra az előadattaknak meg kell győződni minden magyar birodalmi lakók- és népeknek a fennevezett és érdeklő törvényeknek hozatalával és életbeléptetésével, egy ezredéven tanusított böles intézkedése és még bölesebb azon előre számítása felől a törvényhozóknak, hogy a midőn olesón jutalmazott s tömeges bírói és írói személyzet felállításáról szakavatottan gondolkodott s azt hat századon keresztül szoros törvényes körülírással életben is tartotta, még pedig a nélkül, hogy az állam milliárdokra milliárd adósságokat rakott volna, egyszersmind a magyar törvényhozás és annak részesei azon czélt is elérték ezáltal, miszerint a bírói testületek összeállításában soha meg nem akadtak, soha egyik megye a másiktól, vagy még idegen országtól is bírói személyt kölcsön nem vett és kért, nem volt terra incognita, mint ma, a hazafiak élete és vagyona felett alkalmazott törvény- és rendelet-halmaz, hanem azokat minden középosztályi s azon alóli minden műveltebbek, sőt még az anyák otthon, a családi tűzhely mellett, tudták és ismerték, s gyermeköknek az első emől tejjel lelki örökös táplálékul, napról-napra érett korukig szívőkbe tölték s plántálák, — a fiatalág akár nemes, akár ugynevezett nem nemes osztálybeli lett legyen, ha tanulása és műveltsége jeleit adta oda, odament s azon körbe vétett fel, mely a kir. táblát 1848-ig, mint általános hazai legtiszteltebb törvényes igazságszolgáltatási testületet, mint munkás méh az anyát magában rejtő kast, az erdélyi fiatalág fényé és disze cancellisták, hites iródeákok és irnokok nevezete alatt évről-évre akárhányszor 1000 számot felülhaladólág körülövedéz, fényt s diszt adott a táblának s a táblai discussiókban itélethozások alatt, törvényesen gyakorolt s teljesíteni is kellett, jelenlét, az irnokai székei tanítások s mindezek bizonyos évekhez kötött gyakorlása után, különböző nemek alatt tett vizgák s ezekre nyert okmányok után, ugy magoknak, mint szülőhelyeiknek, megyéiknek és országunknak díszére és előmenetelére lenni

nánk. Ő, ki ez érdekében annyit áldozott, még csak az előlegesen tett áldozatok megtérítésére sem látszik igényt tartani, s oly költségvetés megállapítását fogadta el, mely egyebet nem fedez, mint szigorúan a nyomtatási költséget. Ha ily egyszerűen irányában sem ismernők kötelességünket, akkor valóban hiányoznánk hazánkban az a szellem, mely nélkül nincs emlékezés. Nem 250, de 2050 aláírást lenne méltó biztosítunk!

Egész ünnepélyességgel fel is hívjuk összes olvasóink széles körét, hogy ez ügy előmozdításában hazafias buzgalommal részt venni sziveskedjenek, s lapunknak kedves alkalmat szerezzenek elmondhatni: imé Erdély itt is megtette a magát!

De legyen szabad megjegyeznünk, hogy itt nem csak reánk, erdélyiekre, vár a szép kötelesség, s elvárjuk királyhágtontuli testvéreinktől, hogy azon arányban, a melyben Erdély az összes magyar királysághoz áll, a melyben tehetősebbek, s a melyben a közmívelődési szellemtel áthatottabbaknak hiszik magukat, szintén megtegyék a magukét. Ideje, hogy Erdélyt jobban ismerni, viszonyainkat jobban megítélni és méltányolni tanulják. S im, itt a jó alkalom csekély összegért oly nemesak mulattató, hanem érdekes titkokat felvilágosító ismerettárt szerezni meg, a melyet bölgyek és férfiak egyiránt becsben fognak tartani, mert gyönyörrel és okulva fogják azt bármikor is kezükbe vehetni. Halmágyi Sándor.

biztos alapját tették le és mutatták be a nemzeteknek és a mostani kornak. Ha a római gyermek, mint naponta gyakorló verset, s a persa gyermekek, mint grammaticát tanulák a törvényt is, be kell hogy valljuk: ebben felülmúltuk őket, mert nálunk a bölcsenél kezdődött házi elbeszéléssel, s folytatott a tanulás gyermekkoron keresztül az agg korig, s azon végig, a sirig, s a birtokos osztálybeli anyák nagy része is bizonyosan tudott annyit hazai törvényt s több hisztóriát, mint sok 1848 előtti állást korholó újdonsült patrióta. Tudták ők, hogy a törvénynek tekintélyt csak az szerezt, a ki tudja azokat, s hogy törvényeink iránti közömbösség nagyobb bűn az apa- és anya-gyilkosságnál.

(Vége következik.)

A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumtól.

A postai pénzügyi utalványok folyó évi május 20-tól kezdve ott, hol távirati összeköttetés létezik, táviratilag is eszközölthetők, a következő módon és feltételek alatt:

1. Az utalványt az utalványozandó üzlet lefizetése mellett az erre szánt blanquetten, melyet a posta-intézet ingyen szolgáltat ki, maga a feladó az eddigi módon állítja ki csupán azt jegyezvén fel az „utalvány” szó alá, hogy „táviratilag.”

Az utalvány szelvényére bármily közlemény följegyezhető, újságelfűzőknél a czimszalag is fölragasztható; azonban az utalvány postai úton küldetvén el a leadó posta-hivatalokhoz, ha az utalványozató a pénz rendeltetésére vonatkozó, vagy bármily más balasztást nem tűrő közleményt kíván táviratilag a címzett fél tudomására hozni, az ily közleményt írásban adja át a felvevő postahivatalnak, mely azt rögtön az utalványozással egyidejűleg táviratítja.

50 frtig terjedő összeglet a birodalom minden postahivatalánál utalványozható; 50 frton felül 500 forintig terjedő összegletek utalványozás és kifizetés végett csak az alább elősorolt postahivatalok és postapénztárak fogadhatnak el, és fogadhatók; ilyenek: Magyar, Erdély-, Horvát- és Tórtországban: Arad, Brassó, Budavár, Debreczen, Eszék, Fiume, Győr, Károlyváros, Kassa, Kolozsvár, Nagyszombat, Győr, Pécs, Pest, Pozsony, Sopron, Szeged, Székesfehérvár, Ó Sziszek, Temesvár, Varasd, Zára, Zágráb.

Ő Felsége többi országaiban: Baden, Bécs, Bécsújhegy, Belgrad, Bosznia, Boken, Bregenz, Brixen, Brody, Bruck (Mur m.), Brunn Cattaro, Czernowitz, Eger (Csehország), Feldkirch, Görz, Gratz, Hohenstadt, Innsbruck, Ischl, Karlsbad, Klagenfurt, Krakkó, Kufstein, Laibach, Lemberg, Linz, Lundenburg, Meran, Marburg, Olmütz, Pola, Prága, Przemisl, Ragusa, Reichenberg, Roveredo, Salzburg, Spalato, Stanislaw, Szt.-Pölten, Tarnow, Tarnopol, Tepliez, Trient, Triest, Troppan, Villach, Zimony.

2. A táviratilag utalványozott összegletet a rendeltetési hely postahivatala, ha a címzett fél a postahivatal székhelyén tartózkodik, átvételi nyugta mellett azonnal kézbesíti.

Ha pedig a címzett postahivatal helyén kívül tartózkodik, csak az utalványozási távirat kézbesítettik neki gyors küldöncz (express) által, tetésére biztatván, hogy az utalványozott pénzt a postahivataltól személyesen átvégye, vagy pedig saját veszélyére megbízotta által elhozassa.

Ha az utalványozási távirat az esti hivatalos óra után érkezik a postahivatalhoz, a távirat, s illetőleg a pénzösszeglet csak más nap reggel kézbesítettik.

3. Az utalványozási táviratokért előlegesen, vagy is a feladaskor fizetendő díjak a következők: a) a 200 frtig terjedő utalványozásoknál a közönséges táviratási, a 200 frtot meghaladó utalványoknál az ajánlott távirati illeték, vagy is még egyszer annyi, mint a mennyi a közönséges táviratokért fizetettik;

b) az utalványozási illeték, mely 50 frtig terjedő utalványoknál 10 krt tesz, s az utalványra ragasztott levéljeggyel fedeztetik, az 50 frtot meghaladó táviratozott utalványoknál a terhelményes postai küldeményekért járó közönséges értékpórtó távolság és összeletszám szerint, például a 100 frtig terjedő távirati utalványoknál öt mértföldig 10 kr, 50 mértföldig 15 és azonfelül 20 kr, mely utóbbi készpénzben fedeztetik;

c) 10 újkrajczár illeték a távirat elküldéséért a felvevő postahivataltól a távirati állomásig, de csak akkor, ha a távirat a posta-épületen kívül van elhelyezve;

d) 15 újkrajczár kézbesítési illeték, ha az utalvány a leadó postahivatal székhelyén lesz kézbesítendő, vagy 50 krajczár küldöncz-díj egy mértföld, vagy egy mértföldön alóli távolság után, ha a címzett fél a posta-székhelyén kívül lakik.

4. Az utalványok „poste restante” iránt is táviratozhatnak, mely esetben kézbesítési, vagy küldönczdi nem fizetettik; a címzett fél azonban a táviratot s az utalványozott összegletet tartozik három havi időköz alatt személyesen átvenni, ellenkező esetben az a feladóhoz visszaszármaztatik.

5. A hiányosan fedezett illetéket — például, ha az 50 krajczár küldönczdi helyett csak 10 kr kézbesítési illeték fizetettik — előlegesen — a cím-

zett fél, — ennek vonakodása esetében a feladó tartozik utólag megfizetni.

6. Ha az utalványozási táviratot a címzett félnek tartózkodása változtatása miatt utána kell küldeni, ezen utánküldetés a levélpóstával történik, s az új rendeltetés helyén a távirat csak akkor kézbesítettik a küldöncz által, ha az ily kézbesítés az eredeti rendeltetési helyen meg nem kísértetett.

Kelt Pesten, 1868. évi április 27-én.

KÜLFÖLD.

Czartoryski herceg beszéde. Londonból május 2-áról írják: A május 3-iki évforduló alkalmából Czartoryski hg a lengyel irodalmi társulat ülésében több meghívott angol előtt beszédet tartott, mely kivonatban így hangzik:

„A lengyelek, noha az 1815-diki szerződést nem tekintik joguk egyedüli czimétül, mégis tiltakoznak a lengyel királyság elnyomása ellen.

Daczára a szomorú helyzetnek, a lengyelek nem esnek kétségbe; ügyök mellett új remények nyilatkoznak.

Megszakadt azon három szomszéd szövetsége, kik Lengyelországot felosztották. E nagy esemény nem maradhat következmények nélkül; a lengyelek, míg váró helyzetbe teszik magukat, már is szabadságokat és jogokat élveznek, melyeket Ausztria Galiciában nekik visszaadott.

E tartományban ellenségeik rendszeres rágalmi ellenében be kell bizonyítani, hogy tudnak magukon uralkodni s a szabadságot eszélyesen felhasználni. A többi közt azon kell lenniük, hogy a jogok, melyeket nyernek, használjanak az egész hazának.

Van azonban nekik egy nagyobb feladatuk is. Az egész világ elismeri politikai szükségét annak, hogy a Duna mellett egy nagy birodalom fenttartsék. A lengyeleknek kibékítve Ausztriával ösztön kell azt a fenyegető veszélyek ellen támogatniuk.

E czélból a legbensőbbben kell a magyarokkal egyesülniük, s a két nemzetnek feladata lesz megújítani régi történeti missiójokat, hogy t. i. a muszka barbarismus ellen a polgárosodás védbástyái legyenek.

A lengyelek azonban nem feledhetik, hogy szlávok, s hogy a szlávok iránt is vannak köteleik.

Azon kell lenniük, hogy a szlávokat kiragadják Muszkaország karjaiból, s ezeket a nyugati civilizációnak megtartsák. Kötelességük tehát, a szlávok számára egy, mint a magukéra, szabad kormányzati autonómiát kérni.

A lengyelek nem kételkednek, hogy a magyarok e kérelmet méltányosnak találják s megtartják a szlávoknak tett ígéreteiket.

KELETI ÜGYEK. A ruméniak zsidó-üldözések még mindig foglalkodtatják a franczia lapokat. Most jelesül az üldözés következményeit regisztrálják.

Igy a „Liberté” tudni akarja, hogy a franczia, angol, ausztriai és porosz főkonsulok, kormányaitól kapott új utasítások következtében a bakau-i üldözések miatt Károly herceg kormányához több reclamatiót intéztek.

A kiűzött családok számára teljes kárpótlást követeltek, s kívánják, hogy a kerületben történtek felett szigorú vizsgálat tartassék, Lecca, a megyei főnök, ki hazug jelentéseivel a román kormányt s az európai közvéleményt mystificálni akarta, megbüntettessék.

Az „Epoque” pedig azt írja, hogy Károly rumén fejedelem a garantírozó hatalmakhoz jegyzéket intézett, melyben kijelenti, hogy a vidéken tett körútja alatt az országot sokkal rosszabb állapotban találta mint sejté. E jegyzékben Károly kéri a garantírozó kormányokat, hogy e perczben ne interveniáljanak belügyi dolgokban oly rendszabályok által, melyek inkább ronthatnák mint megnyugtathatnák a kedélyeket.

A „France” úgy látja, hogy Kelet felé tisztult a láthatár. Ignatieff visszatérését Konstantinápolyba Oroszország békés hajlamai zálogának tekintik.

Görögországból jelentik, hogy az Archipelagusban tengeri rablók mutatkoznak, s hogy egy osztrák bárka, „Carlo Borromeo” névvel, már kezükbe is esett. Báró Poek ellen-admiral, mint a „France” írja, ez okból rendeletet adott egy ágyunaszádnak, hogy menne a görög vizekre és tartózkodjék a Syra, Spezzia és Idría közötti úton, és oltalmazza a netalán veszélyeztetett ausztriai hajókat.

Az „Augsb. Allg. Ztg.”-nak írják közelebbről Belgradból, hogy a porfia mindinkább kimutatja azon szándékát, hogy Szerbiát hadaival előzönölje. Levelező tudni is akarja a porta hadi-tervét. Szerinte a törökök két oldalról támadnák meg Szerbiát és pedig Niss és Szentiza felől. A Timokerben és a drinai síkságon egybejövő lovasság — úgy mond — eléggé mutatja ezt. A törökök különben a szerb határok mentében még mindig erősítik állásaikat. A redifek már mind zászló alá vannak hívva, s Konstantinápolyból folyást érkezik újabb és újabb fegyverkészletek. A hadi-szerek Lom-Palánkáig a tengeren és Dunán, onnét pedig tengeren vitetnek tovább. Az ágyútelepek száma ropant nagy s már fel is vannak állítva a határok

mentében. Az utászok is láthatók. Törökország eddigé csak egy egy nagyhatalmasságra támaszkodik. Hogy mit lesz teendő Szerbia e készülődésekkel szemben, az nincs tudva; különben Ristits miniszter, ki csak az imént utazott rendkívüli küldetésben Párisba, Berlinbe, Londonba és Szt.-Pétervárra, valószínűleg nem fog késni az említett nagyhatalmasságok figyelmét e nyugtalanító körülményekre felhívni. Hogy mi igaz van mindezen tudósításokban, könnyen kitalálható.

A görög vizeken — mint jelentik — tetemes számú angol és török hadihajók jelentek meg, mivel hírszerint a görögországi actió-párt csapást akar intézni Törökország ellen. Thessaliában, Epirusban és Agrapha környékén ismét mutatkoznak fölkelő-csapatok.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az udvarhoz közel álló személyiségek tudhatni vélik, hogy királynő ő Felsége az ünnepek avatás után még nyolc napig fog Budán időzni, s azután Schönnbrunnba távozik, hol az ischli fürdői idény megnyitáig fog időzni. Azon terv, hogy ő Felsége Gödöllőn hosszabb időt fog tölteni, elejtetett, miután kiesinyek a helyiségek arra, miszerint az udvari személyzetet befogadhatnák. Jövő ősszel ő Felségeik, mint az előkészületekből sejteni lehet, hat hetet fognak Budán tölteni.

* A helybeli ev. ref. egyházi tanács a szénutczai, vagyis jobban mondva muzeum-utczai kisdudóvódára vonatkozólag mult vasárnap lelkész Szász Domokos indítványára közakarattal elhatározta felirat útján a Királyné ő Felségétől legmagasab engedélyt kérni arra nézve, hogy ezen a létesítés végfokozatán álló s f. év sept. 1. napján megnyilándó intézet „Erzsébet” nevet viselhesen. Az illetők ez intézet létesítésében a város által évenként 300, a kisegítő-pénztár által 100 frttal segélyeztetnek, mely áldozatkészség s buzgóság, bizton hiszszük, dúsán fogja kárpótolni az áldozatok fil-léreit.

— Nevezetes vendég érkezett a napokban városunkba: egy amerikai lelkész, s helyesebben missionarius Indiából, több tud. egyetem tagja, mister Dall, ki egy másik világrész legtávolabbi részéről zárandokolt ide, hogy mint unitarius részt vegyen e vallásfelekezet fennállásának háromszázados évfordulati innepén, melyen azonban, mert nem mint hitte májusban, hanem augusztusban tartatik meg, sietős útja miatt, jelen még sem lehet. Vasárnap istentisztelet után történt meg a bemutatás s a közönsös üdvözlés. Az unit. collegium nagy terme, hol ez innepélyes jelenet lefolyt a templomból ide seregelt hivekkel zsúfoltság. A jöttet az erdélyi unitariusok nevében e felekezet aranyos szája papja Ferencz József üdvözölte magyarul, mit mister Dall-nek a szép képzettségű ifjú tanár Benczedi Gergely angol nyelven tolmácsolt. Ez üdvözlés az innepély tárgya angolul fogadta, s áttért az unitaria vallás fejlődésének ismertetésére Amerika és Indiára vonatkozólag. Érdekes statisztikai adatokkal gazdag beszédét Benczedi Gergely és Simény Domokos tanárok tolmácsoltak a feszültten figyelmezők gyűlekezetnek. A keresztény hit, mondá többek közt szónok, már csak azért is könnyen terjeszkedhetik Indián, mert ez a nőt is kellő szabadsággal ruházván fel, az indus nők előtt — kikre hazuról távozó férjeik ajtót zárnak — a szabadulás ágyául tűnik fel, s így a nő lesz családjában térítő apostol; az unitaria vallás előnyül emeli ki e részben az egy Isten imádatát, miután a szélsőségeken kapó indus, ki 33,000 istenével már iszonyu zavarba jutott, könnyen tér át oda, hol csak egyet bizonyítani neki, s éppen ezért e hitformának nagy jövőt ígér Indiában, hol csak e század elején jelentkezett s már is 50,000 térítővel dicsekszik. Majd áttért Amerikára, hol 300 unit. egyházat említ, s 3,009 templomot, hol hasonló dogmát vallók imádkoznak, ha nem is mind unitarius néven. Beszélt továbbá az amerikai egyeteméről, a nő-hallgatók legfeszültebb figyelmétől kísértén emelvén ki, mily számos nő készül ott nálunk férfiak által monopolizált pályákra. Végül ösztönit bevallá, hogy egyik missionarius társa által Indiában egy informálattól, hogy nálunk emberhussal élnek, s kit sorsa ide vet, az kérlehetetlenül felhappoltatik; ő azonban ezt akkor sem hitte el, s most meggyőződött, hogy intelligenciánknál miveltebb a világ egy részében sincs, s hogy állunk e részben azon a niveau, a hol akár London, akár New-York áll, s igen örül annak, hogy több társainak e tévhitét saját tapasztalása után oszlatathja el. Az innepélyt Ferencz József fejezte be, szerencsés utat kívánva az innen családijához, Amerikába, majd tartozkodási helyére, Calcuttába utazó missionariusnak, ki a napokban hagyja el hazánkat.

— A miniszterelnöknél folyó hó 8-kán a honvédelem tárgyában nevezetes értekezlet tartott. Mint ez értekezletből kiszivárgó hírek tudni akarják, a honvédszervezet a következő alapelveken nyugodnék: Általános hadkötelezettség helyettesítéssel. A kik a rendes hadseregbe soroztatnak, egészben véve 10 évi szolgálatra kötelezvék: 3 év a rendes hadseregben, 5 év a tartalékban, 2 év a honvédségben. A kik magokat kiváltották, vagy be sem soroztattak, rögtön a honvédseregbe lépnek s

abban szolgálnak 10 éven át. Az álló hadsereg 300,000, a tartalék 500,000 embert tenne, a honvédségbe évenként 100,000 ember soroztatnák be, s abba 200,000 kiszolgált katona számítatnék s így 1,200,000 emberből állana. A rendes hadsereg egységes s a közös hadügyminiszter alatt lenne. A honvédség ettől különvált serget képezne a honvédelmi miniszterek alatt, s országos költségen fogna tartatni. Békében a belsőszolgálatot ez végzi, a közcsendőre felügyel stb. Magyarországon nemzeti vezényletet nyer.

— A pécs-barcisi vasút innepélyes megnyitása f. hó 4-kén ment végbe. Jelen volt a megnyitáson gróf Mikó Imre közlekedési miniszter is számos, többnyire erdélyi képviselő kíséretében.

— Roppant felhőszakadás volt a napokban, városunktól nem messze, a mérái erdőben. Az ár egész erdőrészeket sodort magával, s két tehenet is hajtott s ült bele a Nádas vizébe.

— Visszatérve a színházi pénztárnak közelebbről történt s annyi zajt csinált lefoglalására, meg kell jegyeznünk utólagosan, hogy a titkár urat éppen azelőtt való nap érvén a családi gyász, arról mitsem tudott; az igazgató pedig távol volt, vendég-szerzési útjában.

— Szász-Eger begy mellett Asszonyfalván f. hó 5-kén nagy égés volt. 51 ház, 73 osztr, 48 szin és 32 pajta, tehát összesen 204 épület lett hamuvá.

— Az Erzsébet városiak közérkölségi ségét szép színben tünteti fel azon körülmény, hogy midőn a hatóságok a megkegyelmezésre ajánlható fegyverek felterjesztésére fel lönek szőlőre, egyedül Erzsébet város vala, mely ő Felsége nagylelkűségét igénybe venni nem kívánta, minthogy fegyverei nincsenek. Különben az is említést érdemel, hogy az 1866 és 1867 évi büntügyi statisztikában sem fordul elő örmény nemzetiségű.

— Dr. Oroszhegyi Józsa, a híres keleti utazó, Budapestre érkezett. A 10 nyelvet beszélt tudósak már csak árnyéka van itt. Egy gutaütés magával tehetetlenné tette, s a legszánandóbb állapotban van.

— Vasárnap a színházalap javára adtak egy bohózatot. Anniban különbözött ez előadás a többi, színházi alap javára adottól, hogy itt nem sok bajt szerez a jövedelem kiszámítása, s szerencse, ha semmit sem fog okozni a deficit. Hiába, május van, ha mindjárt fellegszakadásos és égi-háborukkal rakott is.

— Kinevezés. Kis Péter a pénzügyminiszteriumhoz osztálytanácsossá nevezetett ki.

— Fehérvári Antal, színházunk igazgatója felhívja a vidéki színészet mindkét rendű tagjait, hogy kik dráma-, vigjáték-, népszimű-, operas-opperettársulatához szerződni óhajtanak, azok bérmentes levélükkel f. évi május 16-ig Kolozsvárra, azontúl M.-Vásárhelyt keressék meg. A szini-idény Kolozsvárra kezdődik f. é. oct. 1-én és tart jövő évi ápril végéig.

— A Duna, mely minap az áradó folyók sorából kivétellett, mint Pestről írják, most annyira nőtt, hogy medrénél Budapesten is csak pár lábnyival kisebb, a déli részekben több helyt ki is csapott s folytonosan nő.

— Keeskemét városa tanácsa Asztalos János ügyében azt határozta, hogy az illető, mint veszélyes izgató, tekintettel gyanus muljára is, kitasitassék ki a városból.

— Fiumében e hó 1-én a nagy kaszárnyában tűz tört ki. Néhány percz alatt az egész ropant épület lángokban állott. Estig már kioltották, éjjel azonban újra kitört a tűz, s másnap egész nap égett. Csak harmadnap éjjel tudták egészen kioltani.

— Z. K. Dániel úrnak Radnóthón: A közlemény lapunk közelebbi számában meg fog jelelni.

— Indítva érezzük magunkat kijelenteni, hogy Felső-Fehérmegyéből jövő tudósításokat csak aláírás mellett fogadunk el.

— Borzasztó szerencsétlenségről szól egy május 5-én Linzből kelt távirat: Egy uszály-hajó ugyanis a hidhoz ütdött s a rajta levő összes emberekkel és teherrel elmerült, ezen ütdés következtében a hid leszakadt, magával rántván a rajtalevő átkelőket is.

— A honvéd segélyző alaphól Királyhágón innen ujabban a következők segélyeztetek: Anbrus János köztitéz özvegye, Szt.-Lászlón-Borla István, köztitéz, Érczputakon. Bihari Lajos, köztitéz, Érczputakon. Barthos Istvánné, tizedes özvegye, Gerend-Kereszturon. Csugán Nicolae, köztitéz, Maros-Décsen. Demeter Miklós, köztitéz, Egerbegyen. Fitzi Antalné, köztitéz özvegye, Gyéresen. Fábán János, köztitéz, Gerend-Kereszturon. Faur János, köztitéz, Mdos-Décsen. Hang Péter, köztitéz, Szt.-Lászlón. Kalasz Mihályné, köztitéz özvegye, Nagy-Régen. Kis Gligor, tizedes, Maros-Décsen. Kis Sándor, köztitéz, Egerbegyen. Keincel Dávid, köztitéz, Szász-Régen. Lukási József, köztitéz, Egerbegyen. Moldvai János, köztitéz, Egerbegyen. Mórítz Józsefné, alezredes özvegye, Csik-Somlyón. Pap Péter, százados, Radnóthán. Pópa Péter, köztitéz, Magyaróság. Paul Nisztó, köztitéz, Maros-Décsen. Székely István, köztitéz, Gerend-Kereszturon. Szász István, köztitéz, Gerend-Kereszturon. Vajsza József, köztitéz, Alsó-Jarában.

— Egy férfiúról, kinek tíz jegyese van,

most sokat beszélnek Pesten. Az első pillanatra majdnem hihetetlennek látszanék, ha nem volna szóról-szóra igaz. E fiatal embernek, mint mondják, igen szelleműs társalgása, csinos külseje, s fölöttébb behízog modora van, s a fegyvereinek köszönheti, hogy Pesten négy, Budán két, Bécsben három, legújabbban pedig Vácson ismét egy leányt eljegyezze magát, még pedig majdnem egy időben. Itt mint „Doctor Bleier”, amott mint „Dr. Pick”, Bécsben mint gazdag földbirtokos szerepelt és helyzetébe mindenütt rendkívül ügyesen beletalálta magát. Mert hát ez az utazgató Don Juan orvos volna, legalább ki tudja ezt mutatni egy indexel, meghívást is kapott Világosra (ezt szintén tudja bebizonyítani az ottani hatóság hamisított irataival) és nem lép föl több igényével, minthogy a lányka, kit kezével boldogítani óhajt, csinos és erőnyes legyen. A szakadatlanul egyre másra következő jegyváltási ünnepélyeknél a boldog örömapák kontójára ugyancsak iszik-eszik, fényes öltö-zéseket csináltat, pillanatnyi pénzszavarába esik, melyekből a szegény általott szülők természetesen a legkészségesebb örömmel segítik ki. A nemes lovagot a bécsi és pesti hatóság erélyes nyomozásai daczára sem sikerült eddigelé kézre keríteni s tán e pillanatban esküszik a huszadik árának — örök szerelmét.

— Vasuti szerencsétlenség Buffalónál. Mult april hó első felében, az Erie tó északi végén eső Buffalo, valamint Uj-York városokat összekötő vasuton az utolsó városba indulás alkalmával több ember halálát s kisebb-nagyobb részben veszélyesen megsebesülését okozó szerencsétlenség történt, melyet még Észak-Amerikában is, hol az ily balesetek felette gyakoriak, nagy mér-

tékben borzasztónak lehet nevezni. A szerencsétlenség Carr's Roch nevű helyen történt. Itt az út köbe van vágya, mintegy 200 lábnyi magas kőszirt oldala mellett, míg az út másik oldala fele részben a Delaware folyóra lenéző s szédítőleg magas és hegyes szirtdarabokkal spékelt meredek-séget képez. Az út itt éppen csak olyan széles, mint a mennyire a sineket lefektetni lehetett. A Buffalóból elindult vonat négy rendes, két express kocsiból, s egy posta- s máhalkocsiból állott. A szerencsétlenség reggel három óra és 35 perczkor történt, midőn az utasok hat kocsija közül a veszélyes helyen kettő már túlhaladt, midőn a négy hátulso, melyben mintegy 100 ember lehetett, a sinből kisiklott, s a szirtes parton szétzúzva a borzasztó mélységbe lezuhant, mely alkalommal 24 ember részben rémitőleg megsebesítve életét vesz-tette el, s több 50-nél kisebb-nagyobb mértékben veszélyes sebesülést kapott. Egyik a legördült sze-kerek közül, nincs tudva, mi okból, meggyult s a benne levők a lángoknak estek martalékul.

— Az állam és északi vaspálya év-könyveiben eddig még elő nem fordult eset adta elő magát azon alkalommal, midőn a Felsége apr. 30-án Pestről Bécsbe visszaérkezett. Ezen pályán azon gyakorlati szokás uralkodik, hogy a vag-gonok biztonság okáért be szoknak zárni s a coupék kulcsa a vonatvezető egyén kezében van. Így azon első osztályu vagon ajtaját is bezárták, melyben a Felsége tábornok-hadsegéde kíséretében Pestről Bécsbe visszatért. Az utolsó előtti állomá-son kinek sem jutott eszébe felnyitni azon coupét, melyben a Felsége ült, s így történt, hogy midőn a vonat Bécsbe megérkezett, az utazók nagyobb része kiszállt, s csak a Felsége s kísérete voltak

kénytelenek a vagonokban maradni. Hiában igye-kezett egy conductor fölnyitni azon coupé ajtaját, melyben a Felsége ült, végre bemászott az abla-kon s belőlről igyekezett azt felnyitni. Ekkor vette észre egészen elrémülve, hogy a biztonsági zár még mindig nincs felnyitva, s sietett előbbini az illető vezetőt, ki egy negyedórai késedelem után végre lélekszakadva sietett elő mulasztását helyrehozni. A Felsége egybírta ezen önkénytelen fogásban nem veszít el türelmét s leereszkedőleg bátorítá az egészen magán kívül levő vasútvezetőt, hogy legyen nyugodt.

— Vetter Antal altábornagy a „Pester Lloyd”-hoz a következő levelet intézte: „Igen tisz-telt szerkesztő úr! Fogadja szíves köszönetemet azon igazságú és erőteljes szavakért, melyeket azon társaim érdekében elmondott, kik 1848-ban azon tiszteletben részesültek, hogy a Felsége a „jó-ságos” Ferdinánd császár és király uralkodása alatt a cs. kir. osztrák hadsereghez tartoztak. — A mi Skene úr aggodalmait illeti, „a zászlóskü szent-sége” körül, igen sajnálom, hogy követ úr az 1848-i emlékeztetes korszakban, mely időben, mint önálló parancsnoka a 37. számú magyar gyalogezredék-nek (báró Máriássy) 3 dik zászlóaljának, mint al-ezredes Nagy Váradon parancsnokoltam, nem volt, mint szárnysegéd, oldalom mellett. Skene úr sze-mélyesen meggyőződhetet volna az akkor kiadott egymással egyenesen ellentétes rendeletekből, kibo-csátványokból és parancsokból, melyek ma a cs. kir. osztrák, holnap a kir. magyar miniszteriumtól érkeztek, hogy az akkoriban Magyarországon áll-o-mászó csapatok és vezérek előbb félrevezettek — utóbb elárultak — s a dráma végén, mint rebellek elítéltek. — A Felsége a császár és

király kimondá legfelsőbb akaratát, hogy azon ese-mények és szomorú következményeik fölé a fele-dés fátyola borítsassék. Várni lehet, hogy senki, legkevésbé pedig egy országgyűlési képviselő, nem fog arra vállalkozni, hogy a fejedelem kimondott szándéka ellen cselekedjék. Hogyha azonban Skene úr és egyetértő collegái ismételtelen felhoznák „zászló-eskü gondjait” és ha a volt tiszteket mintegy „esküszegőknek” akarná bélyegezni, úgy azon kel-lemtelen helyzetben fogom találni magamat, hogy néhány hiteles okmányonl bebizonyítsam, miszerint nem mi, volt tisztek, hanem az akkori kormány volt 1848-ban az oka, hogy a cs. kir. hadsereg két táborra oszlott.” — Kérven ezen sorok közlé-sét stb. Vetter Antal.

— Pá pá pá, mint a „Hetiposta” értesült, közelebb egy magyarországi születésű olasz tábor-nok fog érkezni, ki egykor Pápa közelében falusi tanító volt. 1848-ban honvéd lett, s a világoi fegy-verletétel után beosztott a hadseregbe. Később Olaszországba szökött s Garibaldi alatt kapitány-ságig vitte, míg a rendes olasz hadseregben tábor-nokká léptették elő. Ezen szerencsés és bátor ta-nító neve: Ernhardt F.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Május 11-én: 5% Metaliques 100 frt 56.10. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 62.70. Kamat 56.90. 1860. Kölcsön 695. Bankrészvény 80.80. Hitel-intézeti részvény 200 frt 182.80. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2, kr 116.65. Ezüst 114.60. Cs. királyi arany 5.57.

Május 8-kán: Földtermentesítési kötvény Magyarországi 73.— Erdélyi 68.—

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Sz. 365. 1868.

(143)

(2—3)

árvai

Hirdetmény.

Kolozs megye törvényszéke mint gondnokhatóság által ezennel közhírré tétetik, miszerint Pesten tartozkodó özv. báró Apor Györgyné született gróf Haller Terézia a mai napon jelen szám alatt kelt végzéssel bíróság elmebetegnek nyil-vánítván, ennek következtében **gondnokság alá helyeztetett** és gondnokának báró Bornemisza János nevezetett ki.

Kolozs megye törvényszékének mint gondnokhatóságnak 1868 május 5-én tar-tott üléséből. Biró Pál főbíró. Kozma Albert jegyző.

68. 1868.

(144)

(2—3)

v. tör. sz.

Felhívás.

Kővárvidék Révköztvényes községbeli illetőségű Szellingh György, föld-teherm. valósiót bizottmányi segéd, f. évi március hó 30-án Szilágy-Somlyón ö-n-gyilkossággal, s végredelet hátrahagyása nélkül, elhalálozván, a hagyaték, va-lamin az ellenébe bejelentett követelések tárgyalására f. évi **junius hó 15-ik napja d. e. 9 órája**, szükség esetében következő napjai, e városi törvényszék árvaügyi osztálya ezennel kitélik.

Felhívának tehát mindazok, kik ezen hagyatékhoz örökösödési igényt, akár az ellen követelést érvényesíthetnek, hogy eziránti kellő okmányokkal támo-gatott jelentésüket, a fent kitett hatánapig ezen törvényszékhez adják be, s annak tárgyalására a kitűzött hatánapon, további idézés bévárása nélkül jelenjenek meg.

Ertesíttetnek egyszersmind illetők arról is, hogy az ismeretlen tartozkodás, vagy netán lehető kiskora örökösök jogai megóvása érdekében városi tiszti ügyész Várad Mihály ur eseti gondnokul kinevezetett, a hagyatékú leltárt pedig ezen törvényszék iktató s kiadói hivatalában a hivatalos órák bármelyikében megtekinthetik.

Szabadalmazott Szilágy-Somlyó városi törvényszékének 1868 ápril hó 28-dik napján tartott üléséből.

NEM HIVATALOS

(146)

(1—*)

A nagy érdemű közönség becses figyelmébe

bátorkodom ajánlani jól berendezett

száraz és olajba törött festékeimet

nemkülönb mindenféle **lakkok** és ahoz szükségeltető **ecse-**

teket, biztosítva, hogy az árak legutányosabbak; továbbá egész

tisztelettel jelentem, hogy

friss töltésű ásvány-vizeim útban vannak,

minek következtében néhány napok mulva szerencsém leend a **nagy érdemű közönségnek** szolgálhatni, maradván

mély tisztelettel

Karvály Gyula,

főtér gróf Teleky-ház.

ASZLÁN és HUGÓ

divat-kereskedése Kolozsvártt, plébánia-szöglet.

Ajánlja e jelen **tavaszi idényre** a birodalom, valamint a külföld nevezete-sebb gyáraiból gazdagon berendezett

„hölgy- és férfi divat raktárát.”

Miután nagymennyiségű és feltűnő olcsóárbani bevásárlásokat tehetvén, a n. é. t. cz. közönség becses figyelmét különösen a következőkre felkérve:

Jó mosó karton (pergalin) 25 kr.

„ **dormitzer és cosmanoser 28—30—32—35 krig.**

„ **batizt és zsákona 20—25 krig.**

„ **finomabb 30—35**

Legfinomabb francia muslin zsákona 38—40 krig.

„ **szőr köntös-kelmék 15 krig.**

„ **1 rőf széles kelmék 24—28—30 krig.**

Egészszőr Lenos, Duna és Imperial nevű köntös-kelmék

25—30—35 krig.

(Facourt) **Lüster, Edda és Otilie nevű 40—45—50 krig.**

Louzenburg, Chine pouplin sat. 60—65—70 krig.

Chine-Mohadir, Parisiene sat. finom köntös-kelmék 90—95

1—1 frt. 10 krig.

Antuka és bérelt napernyők 2 frttól felyebb.

Mindenemű fekete és színes selyenruha-kelmék, legújabb divatu női fel-öltők, valamint uraknak egész rendbeli öltözékre való szép gyapjuszövetek, ezeken kívül minden, mi e czikkhez tartozik, a legutányosabb árakért kapható, Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek, valamint kívánatra postán is küldetnek.

(109)

(1—3)

A lóli tisztelettel jelentem, hogy az általam már számos éveken át birt helybeli ev. ref. főtanoda

könyv- és könyomdaja

helyiségét megnagyobbítván, a jelen kor igényeinek megfelelőleg újból rendeztem be.

A könyvnyomda számos új, a mostan divó csinos betűkkel, **két gyors- és két kézi sajtóval, simi-tó-géppel;** a könyomda pedig egy szakértő, jeles képzettségű kömetiszóval lévén ellátva, azon kedvező hely-zetben vagyok, hogy bár honnan jövő e szakmákba vágó megrendelésnek pontos idő alatt a legutányosb árban megfelelni képes vagyok, minél fogva elvállalok mindennemű **könyvek, körlevelek, árjegyzékek, számlák, nász-, gyász- és vigalmi jelentések,** valamint a **hivatalok, intézetek, kereskedők, ipa-rosok és gazdaközönség által használt bármiféle rovatos ívek,** vagy egyéb nyomtatványok, ugyszintén **gyógyszertári jelzetek, bor-rozsolis és más egyéb vignettek, hangjegyek, meg-hívójegyek, tánczrendek, újévi és más alkalmi üdvözlések, barom-ütlevelek, vásárczé-dulák, hirdetmények,** bármínő nagyságu **falragaszok** izletes kiállítását a legutányosabb árban.

Látogatójegyek, levélpapírok és borítékok nyomtatására az eddig használt könyomdai és dombornyomatu gépek mellé a párisi világtárlatról egy **monogram-** és egy színes nyomáshoz való **kis syorsgép**et hozattam, minél fogva látogatójegyek- és czimiratoknak bármí színbeni gyors elkészítésére képes vagyok.

Megrendelések bármikor elvállaltatnak belközéputezai kereskedésben, vagy a nyomda-helyiségben, bel-farkasutczában 74 szám alatt.

Tájékozáslul néhány divatosabb nyomtatványok árát van szerencsém elősorolni.

Látogatójegyek

ujabb divatuak nyomtató betűkkel, fekete vagy más színben:

100 darab 60. 80 kr.

100 „ legújabb ragyogó (brillant)

papírra 2 ft 50. 3 ft.

Kereskedői vagy üzleti czimjegyek,

nagy látogatójegy alakban, több sorból álló, feketén

vagy más színben

100 darab 80 kr., 1 ft., 1 ft 20.

Kereskedői és üzleti levelek,

a szegletre nyomandó czim és üzleti czikkek, vagy

ágak megnevezésével feketén vagy más színben:

100 nyomás papír nélkül 80 kr. Papír ára 4-ed

200 „ „ „ 1 ft 30. 40. 50. 60. 70. rétbén 100 db.

300 „ „ „ 1 ft 60. 80 kr. A ki pa-

500 „ „ „ 2 ft — 2 ft — pirt ad, csak a

nyomtatást fizeti

Vidéki megrendelések is a legpontosabban teljesíttetnek.

Kolozsvártt, május 1868.

(147)

(1—1)

STEIN JÁNOS.

Monogrammok,

(egybefont betűk)

levél papírra, fekete vagy más színben:

100 8-adrét levélpapírra nyomva 1 ft 20 krtól 2 ftig.

100 boríték, gumirozott, ugyancsak egybefont

betűkkel 1 ftől 2 ftig.

Egyes cifra kezdőbetűvel

fekete vagy más színben:

100 8-adrét levélpapírra nyomva 1 ftől 2 ftig.

100 boríték, gumirozott, ugyancsak egyes cifra

betűvel 1 ftől 1 ft 50 krig.

a papir minősége szerint.

(145)

New-Yorki

(1—10)

Wheler & Wilson és Howe Mannfg. társak
amerikai VARRÓGÉPEK ügynöksége
Teutsch J. B-nél Segesvártt

eredeti gyári áron árul, pontos szolgálat biztosítása mellett.

Az 1867-diki párisi világtárlaton 82 versenyző gyár közt **Wheler és Wilson**

urak nyerték az **egyetlen arany-érmét.**

Ezen kiténtetés tényleges tanúságot tesz ezen varrógépek még eddig feltű nem

mult jelességéről, s minden további dicséret feleslegessé tesz.

Vidéki megrendelések, tekintettel a szállításra és pakolásra, **költség**

nélkül szállítatnak helyre a raktár által

TEUTSCH J. B-nél
Segesvártt.

Hirdetések felvétele minden Euro pai lapba.	KÖLTSÉG KIMÉLÉS HIRDETÉSEKNEL.	Nagy megbízásokról jelen-tékeny elengedés.
(46)	(16—*)	
Intézetek, Föld-igazgatóságok, Gyárak, Iparosok, Kereskedők etc. kiknek szükségük van hirde-téseket tenni közre, jelentékeny előnyökben és pénzkímélésben részesülnek az évek óta legutányosabbnak ismert első ausztriai		
Hirdetési-központi iroda által, A. OPPELIK, Bécs, Wollzeile 22,		
Arjegyzék és költség-számla kívánatra ingyen.	mely egy a bel- mint külföldön a legszálladabb jóhírnévnek, valamint számos megbízásnak s többfelőlölí elismeréseknek örvend.	Minden hirde-tés bevégez-dő-sek után elküldetnek.

(141)

(3—3)

Viszt Józsefet

kétségbeesett neje, árva gyermekei és rokonai felhívják, hogy miután eltávo-zásának okai megszűntek, hollétéről tudósítsa őket.

(40)

12/5

(6—8)

Dr. Pattison

csúszvattaja

azonnal enyhít és gyorsan gyógyít mindennemű

csúzt és köszvényt,

mint arcz-, mell-, nyak- és fogfájást, fő-, kéz- és térd-csúzt, inrángotást, hát- és ágyékfájdalmat.

1 ft 50 kros csomagokban kapható ENGEL JÓZSEF gyógyszer-tárában Kolozsvártt.